BESLUT MEDDELAT AV DOMSTOLENS ORDFÖRANDE
den 17 december 1998 *

I mål C-364/98 P(R),

Emesa Sugar (Free Zone) NV, bolag bildat enligt på Aruba gällande rätt, Oranjestad (Aruba), företrätt av advokaten G. van der Wal, Bryssel, delgivningsadress: advokatbyrån Aloyse May, 31, Grand-Rue, Luxemburg,

klagande,

med stöd av

Arubas regering, företrädd av advokaterna P. V. F. Bos och M. Slotboom, Rotterdam, delgivningsadress: advokatbyrån M. Loesch, 11 rue Goethe, Luxemburg,

intervenienter i första instans,

angående överklagande av beslut meddelat den 14 augusti 1998 av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätts ordförande i mål T-44/98 R, Emesa Sugar mot kommissionen (REG 1998, s. II-3079), i vilket det yrkas att detta beslut skall upphävas och att yrkandet i första instans skall bifallas eller, i andra hand, att målet skall återförvisas till förstainstansrätten för nytt avgörande, samt att kommissionen skall förpliktas ersätta rättegångskostnaderna,

* Rättegångsspråk: nederländska.

i vilket de andra parterna är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren T. van Rijn, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande i första instans,

med stöd av

Europeiska unionens råd, företrätt av juridiska rådgivarna J. Huber och G. Houttuin, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Europeiska investeringsbanken, direktoratet för rättsfrågor, generaldirektören A. Morbilli, 100, boulevard Konrad Adenauer, Luxemburg,

och

Konungariket Spanien, företrätt av M. López-Monís Gallego, abogado del Estado, statens rättstjänst, i egenskap av ombud, delgivningsadress: Spaniens ambassad, 4—6, boulevard E. Servais, Luxemburg,

och av

Republiken Frankrike

intervenienter i första instans,

meddelar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

efter att ha hört generaladvokaten D. Ruiz-Jarabo Colomer,

följande

Beslut

1 Emesa Sugar (Free zone) NV har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 9 oktober 1998, med stöd av artikel 50 andra stycket i domstolens EG-stadga överklagat beslut meddelat den 14 augusti 1998 av förstainstansrättens ordförande i mål T-44/98 R, Emesa Sugar mot kommissionen (REG 1998, s. II-3079, nedan kallat det överklagade beslutet), genom vilket klagandens ansökan om interimistiska åtgärder avslogs.

2 Klaganden yrkar att det överklagade beslutet skall upphävas och, i första hand, att yrkandet i första instans skall bifallas eller, i andra hand, att målet skall återförvisas till förstainstansrättens ordförande för nytt avgörande, samt att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

3 Rådet och Konungariket Spanien har genom skrivelser, som inkom till domstolens kansli den 29 oktober 1998 och den 10 november 1998, inkommit med skriftliga yttranden till domstolen. Även kommissionen och Arubas regering har inkommit med skriftliga yttranden genom skrivelser som inkom den 17 november 1998. Republiken Frankrike har inte inkommit med något yttrande inom den föreskrivna fristen.

Tillämpliga bestämmelser, bakgrund och förfarandet

4 De tillämpliga bestämmelserna och bakgrunden till tvisten beskrivs i följande ordalag i det överklagade beslutet:

"1 Ön Aruba är en del av de utomeuropeiska länder och territorier (nedan kallade ULT) som ingått en associering med gemenskapen. Associeringen av ULT med gemenskapen regleras i den fjärde delen av EG-fördraget samt i rådets beslut 91/482/EEG av den 25 juli 1991 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med EEG (EGT L 263, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 18, s. 3, nedan kallat ULT-beslutet), som antagits med stöd av artikel 136 andra stycket i fördraget.

2 I artikel 133.1 i fördraget föreskrivs att tullar vid import till medlemsstaterna av varor med ursprung i ULT fullständigt skall avvecklas, vilket skall ske i takt med att tullarna avvecklas mellan medlemsstaterna enligt bestämmelserna i fördraget.

3 I den ursprungliga versionen föreskrevs följande i artikel 101.1 i ULT-beslutet:

'Varor med ursprung i ULT skall importeras till gemenskapen utan tullar eller avgifter med motsvarande verkan.'

4 I artikel 102 i samma beslut föreskrevs följande:

'På import av produkter med ursprung i [ULT]-staterna skall gemenskapen inte tillämpa några kvantitativa restriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan.'

5. I artikel 108.1 första stycket i ULT-beslutet hänvisas till bilaga 2 (nedan kallat bilaga 2) för en definition av begreppet ursprungsprodukter och de metoder för administrativt samarbete som är relaterade till detta.

6 Enligt artikel 1 i bilaga 2 skall en vara anses ha sitt ursprung i ULT, gemenskapen eller afrikanska, karibiska eller Stillahavsstaterna (nedan kallade AVS-staterna) om den antingen har helt producerats eller i tillräcklig grad behandlats eller bearbetats där.

7 I artikel 6.2 i samma bilaga klargörs att när varor som helt framställs inom gemenskapen eller AVS-staterna bearbetas eller behandlas i ett ULT skall de anses som helt framställda i ULT. Enligt denna regel om 'kumulation av ursprung mellan AVS-staterna och ULT' kan socker som har sitt ursprung i AVS-staterna och som har bearbetats eller behandlats i ULT således importeras fritt till gemenskapen utan tullar.

8 Enligt artikel 240.1 i ULT-beslutet skall detta gälla under en period av 10 år från den 1 mars 1990. I artikel 240.3 a och b föreskrivs emellertid att före utgången av de första fem åren skall rådet enhälligt på förslag från kommissionen utöver gemenskapens ekonomiska bistånd fastställa eventuella ändringar av ULT-beslutet enligt önskemål från ansvariga myndigheter i ULT för den andra femårsperioden eller ändringar som eventuellt föreslagits av kommissionen mot bakgrund av dess egen erfarenhet eller till följd av ändringar som är föremål för förhandling mellan gemenskapen och AVS-staterna.

9 I ett meddelande till rådet om revidering efter halva giltighetstiden av associeringen av ULT med Europeiska gemenskapen (dokument KOM(94) 538 slutlig av den 21 december 1994) föreslog kommissionen diverse justeringar av denna associering.

10 Den 16 februari 1996 presenterade kommissionen ett förslag till rådet om ett beslut om revidering efter halva giltighetstiden av ULT-beslutet (EGT C 139, s. 1). I sjätte och sjunde övervägandet i ingressen till detta förslag framhöll kommissionen att det fria tillträdet för alla produkter med ursprung i ULT och behållandet av regeln om kumulation av ursprung mellan AVS-staterna och ULT hade lett till konstaterandet att det fanns risk för en intressekonflikt mellan syftena med två olika typer av gemenskapspolitik, nämligen utvecklingen av ULT och den gemensamma jordbrukspolitiken.

11 Eftersom rådet var angeläget om att minska denna risk för konflikt, antog det beslut 97/803/EG av den 24 november 1997 om revidering efter halva giltighetstiden av beslut 91/482/EEG om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT L 329, s. 50; nedan kallat beslut 97/803).

12 I sjunde övervägandet till detta beslut anges följande:

'Åtgärder som skapar en ram som gynnar regelbundna handelsflöden och som även är förenliga med den gemensamma jordbrukspolitiken bör vidtas för att förhindra nya störningar.'

13 I detta syfte infördes genom beslut 97/803 artiklarna 108a och 108b, där kumulation av ursprung mellan AVS-staterna och ULT tillåts för ris och socker, upp till en bestämd årlig kvantitet.

14 I artikel 108b.1 och 108. b.2 i ULT-beslutet föreskrivs följande:

'1. ... den kumulation av ursprung mellan AVS och ULT som avses i artikel 6 i bilaga 2 [skall] tillåtas för en årlig kvantitet på 3 000 ton socker.

2. För tillämpningen av de regler om kumulation mellan AVS och ULT som avses i punkt 1 skall det anses tillräckligt för att produkterna skall räknas som produkter med ursprung i ULT att [sockret har malts till bitar eller har färgats].'

15 Genom beslut 97/803 har även artiklarna 101.1 och 102 i ULT-beslutet ändrats, som hädanefter har följande lydelse:

'Artikel 101

1. Produkter med ursprung i ULT skall importeras till gemenskapen utan importtull.

...

Artikel 102

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 108a och 108b skall gemenskapen inte tillämpa kvantitativa restriktioner på import av varor med ursprung i ULT eller åtgärder med motsvarande verkan.'

16 Den 17 december 1997 antog kommissionen förordning (EG) nr 2553/97 om bestämmelser för utfärdande av importlicenser för vissa produkter med KN-numren 1701, 1702, 1703 och 1704 som omfattas av kumulation av ursprung mellan AVS-länderna och ULT (EGT L 349, s. 26, nedan kallad tillämpningsförordningen). Denna förordning trädde i kraft den 19 december 1997, men var inte tillämplig förrän från den 1 januari 1998.

17 Ett övergångssystem föreskrivs i artikel 8 tredje stycket i nämnda förordning, som har följande lydelse:

'Importlicenser för vilka ansökningar lämnas in mellan den 10 och 31 december 1997 skall dock, efter förhandsgodkännande från kommissionens tjänsteenheter, utfärdas av myndigheterna i medlemsstaterna i den ordning ansökningarna inlämnats och inom ramen för den maximala kvantiteten på 3 000 ton för gemenskapen.'

Bakgrund och förfarandet

18 Sedan april månad år 1997 driver sökanden en sockerfabrik på ön Aruba, och exporterar socker till gemenskapen.

19 Eftersom socker inte produceras på Aruba, köper sökanden vitt socker från rörsockerraffinaderier som är etablerade i AVS-stater. Det socker som köpts transporteras till Aruba där det bearbetas och behandlas, varefter varan anses färdigställd. Dessa arbetsmoment består i att sockret renas, mals (så kallad 'milling': sockret får det önskade måttet i enlighet med en detaljerad beskrivning från kunden) och förpackas. Enligt sökanden har fabriken en minimikapacitet på 34 000 ton socker per år vad gäller behandling.

20 Den 19 december 1997 inlämnade sökanden, med stöd av artikel 8 tredje stycket i tillämpningsförordningen, en ansökan om importlicenser för 3 010 ton socker till den behöriga nationella myndigheten. Denna ansökan översändes till kommissionen den 22 december 1997.

21 Genom beslut av den 23 december 1997 (VI/51329, nedan kallat det omtvistade beslutet) riktat till den behöriga nationella myndigheten, avvisade kommissionen denna ansökan med motiveringen att den avsåg en kvantitet som översteg

den maximala kvantitet som föreskrivs i artikel 8 tredje stycket i tillämpningsförordningen."

5 Klaganden väckte genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 mars 1998, talan om att upphäva det omtvistade beslutet.

6 Klaganden begärde även genom särskild ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 april 1998, med stöd av artikel 185 i EG-fördraget att förstainstansrätten skulle förordna om uppskov med verkställigheten av det omtvistade beslutet till dess att förstainstansrätten avgjort tvisten rörande huvudsaken, eller att interimistiska åtgärder skulle vidtas, i enlighet med artikel 186 i EG-fördraget, som syftade till att förbjuda kommissionen att under samma period tillämpa bestämmelserna i tillämpningsförordningen och/eller artikel 108b i ULT-beslutet, eftersom dessa bestämmelser medförde att importen av socker från ULT till gemenskapen begränsas.

Det överklagade beslutet

7 I det överklagade beslutet avslog förstainstansrättens ordförande ansökan om interimistiska åtgärder efter att ha bedömt kravet på skyndsamhet.

8 "För att fastställa de krav på bevisning som uppställs i förevarande mål" (punkt 63 i det överklagade beslutet), erinrade förstainstansrättens ordförande inledningsvis om syftet med beslut 97/803 och det allmänna sammanhang som det ingår i. Därefter fastslog ordföranden i punkt 66 att "rådet, genom att anta beslut 97/803, har använt sitt utrymme för skönsmässig bedömning vad beträffar den lämpligaste åtgärden för att undvika störningar på gemenskapsmarknaderna för socker".

9 I punkt 67 i det överklagade beslutet anges följande: "För att undvika att rätten inkräktar på utrymmet för denna skönsmässiga bedömning genom att bevilja uppskov med verkställigheten av det omtvistade beslutet varigenom bestämmelserna i artikel 108b i ULT-beslutet genomförs, skall sökandens ansökan bara bifallas om det obestridligen framstår som brådskande".

10 Med utgångspunkt från detta antagande övergick förstainstansrättens ordförande till att därefter bedöma den skada som klaganden påstod sig ha lidit. Det konstaterades att denna skada var av rent ekonomisk karaktär. Förstainstansrättens ordförande ansåg således att den påstådda skadan i princip kunde bestämmas till ett belopp och, i förekommande fall, ersättas senare, så att skadan inte kunde anses irreparabel, förutom i undantagsfall.

11 Det framgår av det överklagade beslutet att, för att uppskatta om ett sådant undantagsfall förelåg i detta fall, förstainstansrätten därefter bedömde om den berörda parten riskerade att försättas i en situation som innebar att klagandens själva existens äventyrades eller att dess marknadsandelar oåterkalleligt förändrades.

12 Vad beträffar företagets ekonomiska överlevnad ansåg förstainstansrättens ordförande i punkt 78 i det överklagade beslutet att klaganden varken i handlingarna i målet eller "de många handlingar som inlämnades knappt en vecka före sammanträdet — vilka för övrigt har lämnats utan beaktande, med hänsyn till att det inte angavs något skäl för att de ingavs så sent" — hade gett tillräckliga uppgifter om sin förmögenhetsställning och lönsamhet. Av detta drog förstainstansrättens ordförande slutsatsen i punkt 80 att klaganden, som hade bevisbördan, inte hade visat att den hotades av konkurs.

13 I punkterna 81—83 tillade förstainstansrättens ordförande att även om det skulle antas att det skedde en tvångslikvidation av bolaget och tvångsförsäljning av dess tillgångar, skulle det endast kunna medföra ytterligare skada av rent ekonomisk karaktär, eftersom tillämpningen av det omtvistade beslutet redan hade lett till att verksamheten tillfälligt hade upphört och att företaget hade stängts, vilket hade

medfört att arbetstagarna permitterades. Följaktligen ansågs uppskov med verkställigheten inte ens vara motiverat av konkurshotet, även om det skulle antas att det hade bevisats att detta hot förelåg.

14 Vad beträffade risken för att det skulle ske oåterkalleliga förändringar av marknadsandelarna, angavs det i punkt 84 i det överklagade beslutet att klaganden inte hade gett någon uppgift som gjorde det möjligt att anta att den, till följd av en eventuell dom om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, inte skulle vara i stånd att finna avsättningsmöjligheter i gemenskapen och återfå sin marknadsandel där.

15 Efter att ha fastslagit att kravet på skyndsamhet inte var uppfyllt i förevarande mål, avslog förstainstansrättens ordförande i punkt 87 ansökan utan att granska övriga grunder och argument som åberopades av klaganden för att motivera beviljandet av de begärda åtgärderna.

Klagandens och Arubas regerings argument

16 Förutom vissa inledande anmärkningar avseende olika mål rörande saken, som för tillfället är anhängiga vid gemenskapsdomstolarna och vid nationella domstolar samt en redogörelse över den skada som klaganden lidit på grund av att det omtvistade beslutet har antagits, har klaganden åberopat elva olika grunder till stöd för överklagandet. Dessa är uppdelade i fyra processuella grunder och sju faktiska grunder. Arubas regering stödjer de argument som klaganden har framfört, i synnerhet vad gäller den andra grunden.

De processuella grunderna

17 Enligt klaganden var förfarandet i första instans behäftat med allvarliga fel, som strider mot principen om god rättsskipning och principen om rätt till opartisk rättegång och kontradiktionsprincipen. Dessa fel utgör även ett åsidosättande av artikel 6 i konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Dessa fel är så allvarliga att de i sig motiverar att det överklagade beslutet skall upphävas.

18 Som första grund har klaganden gjort gällande att de parter som tilläts intervenera i förfarandet inte fick möjlighet att skriftligen redogöra för de grunder som de baserade sina yrkanden på, medan förstainstansrättens ordförande hade angett, i de beslut varigenom rådets, Konungariket Spaniens och Republiken Frankrikes ansökningar om intervention beviljades, att de gavs en frist för att skriftligen redogöra för sina grunder. Denna underlåtenhet är oförenlig med klagandens intressen, eftersom denne således hotades av att under sammanträdet överrumplas av intervenienternas argument.

19 Som andra grund har klaganden hävdat att det, i motsats till vad som var fallet med ansökningarna om intervention som ingavs till stöd för kommissionens yrkanden, inte fattades något beslut om ansökan om intervention från Arubas regering före det muntliga förfarandet och förstainstansrättens ordförande beslutade inte att en frist skulle fastställas för Arubas regering att inkomma med skriftliga yttranden. Det rör sig om en oacceptabel särbehandling, som höll Arubas regering utanför förfarandet, inte bara juridiskt, utan också praktiskt, eftersom den inte kunde inge sin skriftliga inlaga eller förklara sin ståndpunkt vid sammanträdet, under vilket inga frågor ställdes till den.

20 Den tredje grunden är baserad på det påstått rättsstridiga sätt på vilket förstainstansrättens ordförande behandlade den skriftliga bevisning som klaganden ingav eller erbjöd. De handlingar som klaganden skickade till förstainstansrättens kansli

genom skrivelser av den 15 juni och den 16 juni 1998 returnerades nämligen först utan att ha införts i registret. Efter protester från klaganden angav justitiesekreteraren därefter att dessa handlingar skulle kunna företes under sammanträdet, och att det då skulle beslutas om de i förekommande fall fortfarande kunde inges. Slutligen var det i det överklagade beslutet som förstainstansrättens ordförande fastslog för första gången att handlingarna hade lämnats utan beaktande, "med hänsyn till att det inte angavs något skäl för att de ingavs så sent" (punkt 78). Detta tillvägagångssätt är varken grundat på någon (tvingande) regel eller motiverat av processekonomiska skäl. Således har klagandens rättsliga skydd åsidosatts.

21 Som sista processuell grund har klaganden gjort gällande att det muntliga förfarandet har genomförts på ett oacceptabelt sätt mot bakgrund av det rättsliga skydd som klaganden kan göra gällande, eftersom kontradiktionsprincipen och principen om rätt till opartisk rättegång har åsidosatts. Det muntliga förfarandet var begränsat till frågor och svar, och parterna hade i princip inte rätt att, eller kunde inte, kommentera varandras svar. I synnerhet ställdes det inga frågor till de två intervenienterna, och de andra parterna var tvungna att hålla sig till de frågor som ställts. Det fattades inte omedelbart beslut om att de handlingar som klaganden åberopat skulle inges och parterna hade inte möjlighet att hålla några slutanföranden. Klaganden hade följaktligen inte möjlighet att muntligen kommentera kommissionens skriftliga anmärkningar.

Grunderna rörande saken

22 Den femte grunden för överklagandet avser punkterna 63—66 i det överklagade beslutet, där det anges att förstainstansrättens ordförande undersökte syftena med beslut 97/803 och rådets befogenhet i det avseendet "[f]ör att fastställa de krav på bevisning som uppställs i förevarande mål" (punkt 63). För det första har klaganden gjort gällande att de krav som skall uppställas vad gäller bevisning om kravet på skyndsamhet inte kan variera beroende på vilka syften som eftersträvas i en omtvistad rättsakt eller i förhållande till konsekvenserna av att en interimistisk åtgärd beviljas. Förstainstansrättens ordförande skall således ha begått ett misstag

genom att utgå från gemenskapens intressen och de syften som den eftersträvar när den bedömde vilka krav på bevisning rörande skyndsamhet som gällde för klaganden.

23 Klaganden har även bestritt att övervägandena i punkterna 64 och 65 i det överklagade beslutet avseende sockermarknaden och importen av socker från ULT till gemenskapen är korrekta. I det avseendet har klaganden i detalj angett skälen för att den anser att det är felaktigt att hävda att exporten av socker från ULT medför ökade kostnader i form av exportbidrag, och får konsekvenser för gemenskapens skyldigheter enligt det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) eller Världshandelsorganisationen (WTO) samt medför störningar på gemenskapsmarknaden för socker.

24 Vad beträffar rådets utrymme för skönsmässig bedömning, som det erinras om i punkt 66 i det överklagade beslutet, anser klaganden att detta utrymme dels är fristående från de beviskrav som klaganden måste uppfylla för att styrka risken för irreparabel skada, dels inte är obegränsat och i synnerhet måste uppfylla proportionalitetsprincipen. I det sistnämnda avseendet har rådet inte behörighet att anta strukturella begränsningar för import av socker från ULT utan att åsidosätta proportionalitetsprincipen.

25 Enligt den sjätte grunden var det inte berättigat av förstainstansrättens ordförande att i punkt 67 i det överklagade beslutet anse att på grund av det utrymme för skönsmässig bedömning som rådet har, måste de begärda åtgärderna obestridligen framstå som brådskande. Enligt klaganden saknar den hänvisning som gjordes i det avseendet till förstainstansrättens beslut av den 21 mars 1997 i mål T-179/96 R, Antonissen mot rådet och kommissionen (REG 1997, s. II-425) grund, därför att det i det fallet krävdes att brådskan var "obestridlig" endast därför att det rörde sig om att erhålla förskott på ett skadestånd. Enligt klaganden riskerar det rättsliga skydd som garanteras genom det interimistiska förfarandet att tappa sitt innehåll om alltför stränga krav uppställs.

26 Genom den sjunde grunden har klaganden gjort gällande att det var felaktigt och rättsligt sett obegripligt att förstainstansrättens ordförande kvalificerade den påstådda skadan som ekonomisk skada, som i princip kan beräknas till ett belopp, och i förekommande fall senare ersättas, och att han fastslog att en rent ekonomisk skada inte kan anses irreparabel. Enligt klaganden rör det sig om en felaktig rättslig kvalificering av de faktiska omständigheterna. Den rättspraxis som ligger till grund för möjligheten att erhålla skadestånd enligt artikel 215 i EG-fördraget beaktar dessutom inte skillnaden mellan, å ena sidan, kriterierna för gemenskapens ekonomiska ansvar och, å andra sidan, kriterierna för ogiltigförklaring av en gemenskapsrättsakt som har ifrågasatts. Ett åsidosättande av gemenskapsrätten som medför att en rättsakt ogiltigförklaras eller att den förklaras rättsstridig utgör inte alltid ett kvalificerat åsidosättande av gemenskapsrätten som ger rätt till skadestånd enligt artikel 215.2 i fördraget.

27 Enligt den åttonde grunden var det felaktigt att i punkt 76 i det överklagade beslutet ange att klaganden hade nöjt sig med att hävda att tillämpningen av det omtvistade beslutet samt beslut 97/803 och tillämpningsförordningen hade lett till att verksamheten omedelbart upphörde och att företaget stängdes helt.

28 Klaganden anser därefter genom den nionde grunden att det var felaktigt att i punkterna 78 och 80 i det överklagade beslutet ange att klaganden inte hade visat att den hotades av konkurs, vilket grundades på en bedömning av bevisning som inte hade fått inges. Med hänvisning till de processuella grunder som tidigare anförts, har klaganden angett att bedömningen av bevisningen skedde på ett felaktigt sätt ur rättslig synvinkel. Klaganden anser dessutom att i ett fall som detta kan det i grund och botten framstå som onödigt att inge ekonomiska uppgifter eller räkenskapsuppgifter, eftersom det rör sig om ett företag som genom den omtvistade rättsakten helt har tvingats avbryta sin verksamhet, vilket är ostridigt mellan parterna.

29 Enligt den tionde grunden är punkt 79 i det överklagade beslutet felaktig, eftersom den klandrar klaganden för att inte ha gett tillräckliga uppgifter om företagets lönsamhet för att fastställa hur stor årlig exportvolym av socker som krävs för dess överlevnad. Det var även felaktigt att klagandens begäran om 34 000 ton inte beak-

tades, med motiveringen att denna volym endast grundade sig på ett påstående som inte hade bevisats. I det avseendet har klaganden även framlagt vissa underordnade överväganden för att bestrida det önskemål som rådet och kommissionen framförde i första instans, enligt vilket den interimistiska åtgärden som eventuellt skulle beviljas skulle underställas villkoret att klaganden var skyldig att ställa en säkerhet motsvarande 50 procent av tullarna och jordbruksavgifterna.

30 Slutligen har klaganden genom den elfte och sista grunden angett att det i punkterna 81—83 i det överklagade beslutet felaktigt fastslagits i huvudsak att konkursen hos ett företag, som i avvaktan på ett interimistiskt beslut måste avbryta sin industriella verksamhet, försäljning och export till följd av en gemenskapsrättsakt, endast utgör en rent ekonomisk skada, som kan ersättas senare. Klaganden har i synnerhet hänvisat till den annorlunda inställning som intogs i domstolens beslut av den 10 juni 1988 i mål 152/88 R, Sofrimport mot kommissionen (REG 1988, s. 2931).

Övriga parters argument

De processuella grunderna

31 Inledningsvis har rådet anfört, utan att bestrida hänvisningen till artikel 6 i konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, att även om alla personer har rätt till en opartisk rättegång, betyder det dock inte att denna artikel berövar gemenskapsdomstolarna den självständighet som de förfogar över i processuellt hänseende.

32 Vad beträffar den första grunden har rådet angett att det finns ett flertal prejudikat i fråga om interimistiska förfaranden där andra parter inte har haft möjlighet att framlägga sina skriftliga yttranden, vilket förklaras av den skyndsamhet som är karakteristisk för detta förfarande. Kommissionen har erinrat om att parterna erbjöds att närvara vid sammanträdet och således hade möjlighet att framföra muntliga yttranden. Även om de beslut varigenom intervention beviljades aldrig verkställdes, till den del det i dessa angavs att en tidsfrist skulle fastställas för att inkomma med interventionsinlagor, rör det sig med tanke på omständigheterna inte om ett rättegångsfel, enligt kommissionen. Konungariket Spanien har tillagt att dess intervention syftade till att försvara giltigheten av beslut 97/803 och således var av liten betydelse vid bedömningen av kravet på skyndsamhet.

33 Vad beträffar begäran om intervention från Arubas regering, som är kärnpunkten i den andra grunden, har rådet och Konungariket Spanien gjort gällande att den annorlunda behandlingen av denna regering följde av att det inte rörde sig om en intervenient i den mening som avses i artikel 37 första stycket i domstolens EG-stadga. De har även erinrat om att denna part deltog vid sammanträdet, där den behandlades på samma sätt som övriga parter. Kommissionen har slutligen betonat att i artikel 116.1 i förstainstansrättens rättegångsregler fastställs inte någon tidsfrist som ordföranden skulle ha iakttagit för att avgöra en begäran om intervention.

34 Vad beträffar den tredje grunden, som rör behandlingen av den skriftliga bevisning som klaganden inkom med, har rådet gjort gällande att det ankommer på ordföranden att bedöma värdet av den bevisning som inges till rätten, och att det är ordföranden som skall fastställa vilken bevisning som beslutet skall baseras på. En alltför sträng begränsning av detta utrymme för skönsmässig bedömning riskerar att undergräva den självständighet som rätten förfogar över i processuellt hänseende. Enligt kommissionen motiverades nämligen inte varför handlingarna ingavs så sent och att avvisa skriftlig bevisning omfattas av ordförandens utrymme för skönsmässig bedömning. Konungariket Spanien har uppmärksammat punkt 78 i det överklagade beslutet, som visar att de omtvistade handlingarna faktiskt beaktades.

35 Den sista processuella grunden avser sammanträdets förlopp. Rådet har angett att det muntliga förfarandet inte är obligatoriskt i ett interimistiskt förfarande och att ordföranden således hade kunnat anse att han, på grundval av de handlingar som ingetts och svaren på de frågor som ställdes under sammanträdet, hade tillgång till alla uppgifter som krävdes för att fatta ett beslut. Enligt kommissionen kan sammanträdet i detta mål inte anses utgöra ett muntligt förfarande i den mening som avses i artikel 18 i domstolens EG-stadga, utan skall anses utgöra en åtgärd för bevisupptagning beträffande vilken ordföranden förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning.

Grunderna rörande saken

36 Vad beträffar grunderna rörande saken i överklagandet har Konungariket Spanien i huvudsak inriktat sina anmärkningar på frågan huruvida beslut 97/803 är giltigt.

37 Rådet och kommissionen har först berört den femte och den sjätte grunden för överklagandet tillsammans. Enligt rådet är kravet att det skall föreligga obestridlig brådska fastslaget i fast rättspraxis, när den omtvistade rättsakten har antagits inom ramen för utövandet av ett utrymme för skönsmässig bedömning. I det avseendet har det hänvisat till förstainstansrättens beslut av den 2 mars 1998 i mål T-310/97, Nederländska Antillerna mot rådet (REG 1998, s. II-455, punkt 65), samt domstolens beslut av den 21 mars 1997 i mål C-110/97 R, Nederländerna mot rådet (REG 1997, s. I-1795, punkterna 32 och 33), som även kommissionen har nämnt. Kommissionen har gjort gällande att uppfattningen att det finns ett samband mellan förekomsten av ett utrymme för skönsmässig bedömning och graden av skyndsamhet inte kan anses utgöra en felaktig rättstillämpning. Det är kanske mer korrekt att anse att detta resonemang hör till intresseavvägningen, men slutligen går det på ett ut och betyder att domaren behåller ett visst skön, vad gäller rättsakter som är baserade på en skönsmässig bedömning.

38 Enligt rådet är det uppenbart att den sjunde grunden, som avser skadans rent ekonomiska karaktär, inte kan tas upp till prövning, eftersom den rör förstainstansrättens ordförandes bedömning av de faktiska omständigheterna.

39 Vad beträffar den åttonde grunden är rådet och kommissionen ense om att konstaterandet i punkt 76 i det överklagade beslutet exakt återger innehållet i klagandens ståndpunkt.

40 Vad beträffar den nionde grunden som, enligt kommissionen, utgör den väsentligaste grunden i förfarandet, kan inte heller den tas upp till prövning, av samma skäl som den tionde och den elfte grunden, nämligen därför att de bestrider skäl som är överflödiga för det överklagade beslutet eller avser bedömningen av de faktiska omständigheterna.

41 Eftersom parternas skriftliga yttranden innehåller alla uppgifter som krävs för att fatta beslut rörande överklagandet, finns det inte någon anledning att låta parterna muntligen utveckla sin talan.

Bedömning

42 Den femte, den sjätte, den nionde och den elfte grunden skall bedömas samtidigt, eftersom de alla ifrågasätter de kriterier som angavs i det överklagade beslutet med avseende på bedömningen av kravet på skyndsamhet.

43 Inledningsvis skall det erinras om att enligt fast rättspraxis kan uppskov med verkställigheten av en rättsakt och interimistiska åtgärder beviljas av domstolen om det har fastställts att beviljandet faktiskt och rättsligt framstår som nödvändigt vid en första bedömning (*fumus boni juris*) och att de är brådskande på det sättet att de — för att undvika en allvarlig och irreparabel skada på sökandens intressen — måste beviljas och ha verkan redan innan målet har avgjorts i sak. De skall för övrigt vara interimistiska i den meningen att de varken skall föregripa rätts- eller bevisfrågorna

i tvisten eller på förhand motverka följderna av det avgörande som senare skall meddelas i sak (beslut av den 19 juli 1995 i mål C-149/95 P(R), kommissionen mot Atlantic Container Line m. fl., REG 1995, s. I-2165, punkt 22).

44 Vid denna helhetsbedömning förfogar domstolen som prövar en ansökan om en interimistisk åtgärd över ett omfattande utrymme för skönsmässig bedömning och är fri att med avseende på de särskilda omständigheterna i fallet i fråga avgöra sättet att pröva om dessa olika villkor är uppfyllda, liksom i vilken ordning denna prövning skall utföras, då det inte i någon bestämmelse i gemenskapsrätten föreskrivs ett i förväg upprättat analysschema för bedömningen av om det är nödvändigt att bevilja interimistiska åtgärder (beslutet i det ovannämnda målet kommissionen mot Atlantic Container Line m. fl., punkt 23).

45 I förevarande fall har endast villkoret avseende skyndsamhet bedömts och parternas argument avseende huruvida ansökan framstår som faktiskt och rättsligt befogad (*fumus boni juris*) nämns för övrigt inte i beslutet. Efter att ha konstaterat i punkt 85 i det överklagade beslutet att klaganden inte hade visat att den riskerade att åsamkas allvarlig och irreparabel skada och i punkt 86 att kravet på skyndsamhet följaktligen inte var uppfyllt, avslog således förstainstansrättens ordförande i punkt 87 ansökan om interimistiska åtgärder, utan att granska övriga grunder och argument som åberopades av klaganden till stöd för att det begärda uppskovet med verkställigheten skulle beviljas.

46 För att i förevarande fall fastställa de beviskrav som uppställs vad gäller skyndsamhet, underströk förstainstansrättens ordförande i punkt 66, efter att i punkterna 64 och 65 ha granskat syftena med beslut 97/803, att "rådet, genom att anta beslut 97/803, har använt sitt utrymme för skönsmässig bedömning vad beträffar den lämpligaste åtgärden för att undvika störningar på gemenskapsmarknaderna för socker". Enligt punkt 67 i det överklagade beslutet följer av detta att klagandens ansökan således bara kunde bifallas om de begärda åtgärderna obestridligen framstod som brådskande.

47 I det avseendet är det ostridigt att det var riktigt att ansökan kunde avslås av endast den anledningen att villkoret avseende skyndsamhet inte var uppfyllt, eftersom villkoren för beviljande av uppskov med verkställigheten eller andra interimistiska åtgärder är kumulativa.

48 Eftersom det i beslutet, endast vid bedömningen av huruvida de begärda åtgärderna kräver skyndsamhet, fastställdes ett samband mellan rådets utrymme för skönsmässig bedömning och den grad av skyndsamhet som skall styrkas för att en interimistisk åtgärd skall beviljas, är dock det överklagade beslutet baserat på en felaktig rättstillämpning.

49 Förvisso kan det faktum att rådet förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning vara en relevant faktor vid bedömningen av graden av skyndsamhet i samband med att det görs en intresseavvägning. På samma sätt kan kravet på att det skall vara uppenbart brådskande — tillsammans med att det särskilt starkt skall framgå att förhållandena är sådana att talan omedelbart framstår som faktiskt och rättsligt befogad (*fumus boni juris*) — vara motiverat av karaktären hos den interimistiska åtgärd som begärts eller den inverkan som den kan ha (se i det avseendet beslut av den 29 januari 1997 i mål C-393/96 P(R), Antonissen mot rådet och kommissionen, REG 1997, s. I-441, punkt 41, som avser en sorts åtgärder som är mer benägna än andra att medföra oåterkalleliga verkningar, och beslutet i det ovannämnda målet Nederländerna mot rådet, punkterna 28 och 33, som avser situationen att ett beslut i ett interimistiskt förfarande som fattats i ett brådskande fall i praktiken medför nästan definitiva verkningar).

50 Det faktum att upphovsmannen till den omtvistade rättsakten förfogar över ett utrymme för skönsmässig bedömning kan dock, då det inte har gjorts vare sig någon bedömning av huruvida ansökan framstår som faktiskt och rättsligt befogad (*fumus boni juris*) eller någon avvägning av de föreliggande intressena, inte ensamt vara bestämmande för kvalificeringen av kraven avseende skyndsamhet.

51 Det synsätt som intagits i det överklagade beslutet innebär att effektiviteten av det interimistiska rättsliga skyddet försvinner, eller i vart fall minskas avsevärt, när det handlar om att ifrågasätta en rättsakt som antagits genom att använda ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. Beslutet riskerar i synnerhet att leda till att interimistiska åtgärder, vilka skulle kunna anses nödvändiga för att säkerställa att domen avseende huvudsaken kan verkställas för det fall det särskilt starkt framgår att ansökan framstår som faktiskt och rättslig befogad (*fumus boni juris*) och intresseavvägningen utfaller till fördel för den part som begärt åtgärden, inte beviljas och det endast på grund av att brådskan inte var obestridlig.

52 Det är mot bakgrund av dessa konstateranden som rådets och kommissionens invändningar, avseende huruvida den nionde och den elfte grunden för överklagandet kan upptas till sakprövning, skall bedömas.

53 I det avseendet är det, som rådet och kommissionen har erinrat om, riktigt att ett överklagande skall begränsas till att gälla endast rättsfrågor, vilket utesluter all möjlighet att ifrågasätta den bedömning av sakförhållandena som förstainstansrätten företog i det interimistiska förfarandet (beslutet i det ovannämnda målet kommissionen mot Atlantic Container Line m. fl., punkt 18). Dessutom är domstolen i princip inte behörig att pröva den bevisning som förstainstansrätten har lagt till grund för fastställandet eller bedömningen av dessa faktiska förhållanden (beslut av den 25 juni 1998 i mål C-159/98 P(R), Nederländska Antillerna mot rådet, REG 1998, s. I-4147, punkt 68).

54 I förevarande fall är dock den felaktiga rättstillämpning som beslutet är baserat på sådan att den påverkade den slutsats som förstainstansrättens ordförande kom fram till vid bedömningen av huruvida den skada som klaganden gjort gällande var allvarlig och irreparabel, eftersom den medförde ett krav på obestridlig brådska.

55 I det avseendet bekräftar motiveringen i det överklagade beslutet att denna påverkades av kravet på bevisning om att det förelåg obestridlig brådska.

56 Således framgår det av punkt 78 i det överklagade beslutet (se punkt 12 i detta beslut) att konstaterandet att det inte förelåg någon brådska delvis var baserat på slutsatser som dragits av olika handlingar som klaganden ingett, trots att dessa handlingar inte godtogs som bevisning och således endast kunde bli föremål för en bedömning som med nödvändighet var mycket summarisk.

57 Slutligen tycks det även framgå av det överklagade beslutet att det var på grund av kriteriet avseende obestridlig brådska som förstainstansrätten gjorde en särskilt strikt tillämpning av rättspraxis avseende den allvarliga och irreparabla karaktären hos den skada som ett företag riskerar att lida i ett fall som detta. Detta gäller i synnerhet resonemanget i punkterna 81—83 i det överklagade beslutet, av vilket det i huvudsak framgår att klaganden inte längre kunde beviljas uppskov med verkställigheten av det omtvistade beslutet, endast av den anledningen att beslutet redan hade lett till att klagandens verksamhet tillfälligt upphörde och att hans företag stängdes, vilket medförde att arbetstagarna permitterades.

58 Följaktligen skall överklagandet bifallas och det överklagade beslutet upphävas.

59 Om överklagandet är välgrundat skall domstolen upphäva förstainstansrättens avgörande, enligt artikel 54 första stycket i domstolens EG-stadga. Domstolen kan själv direkt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa målet till förstainstansrätten för avgörande.

60 Detta mål är inte färdigt för avgörande, och följaktligen skall det återförvisas till förstainstansrätten för avgörande.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

följande beslut:

1) Beslut meddelat den 14 augusti 1998 av förstainstansrättens ordförande i mål T-44/98 R, Emesa Sugar mot kommissionen, upphävs.

2) Målet återförvisas till förstainstansrätten.

3) Beslut om rättegångskostnader kommer att meddelas senare.

Luxemburg den 17 december 1998

R. Grass

Justitiesekreterare

G. C. Rodríguez Iglesias

Ordförande